

NOT: Zabıta memuru kadrosundan uzman kadrosuna görevde yükselme sınavı ile geçilip geçilmeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-13149469

01/08/2025

Konu: Görüş (Zabıta Memuru Kadrosundan Uzman Kadrosuna
Görevde Yükselme Sınavı ile Geçilip Geçilmeyeceği)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazınız.

Başkanlığınızda ön lisans mezunu ve 12 yıl hizmet süresi bulunan zabıta memuru kadrosundaki personelin uzman kadrosu için açılacak olan görevde yükselme sınavına girip giremeyeceği hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 02/07/2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin;

"Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar" başlıklı 5 inci maddesinde, "(1) Görevde yükselmeye tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

...

ç) Araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu;

1) Uzman, sivil savunma uzmanı. ..." hükmü,

"Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel şartlar" başlıklı 6 ncı maddesinde, "Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda;

a) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak,

b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen şartları taşımak.

c) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanabilmek için son müracaat tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle atamanın yapılacağı yerel yönetimde çalışmış olmak,

genel şartları aranır. Ancak, ilan edilen kadro için yerel yönetimde bir yıl çalışma şartını taşıyan personel bulunmaması durumunda, söz konusu kadro için yapılacak başvuruda bu şart aranmaz." hükmü,

"Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar" başlıklı 7 nci maddesinde, "(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile eğitim kadrolarında veya en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl ya da 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az altı yıl çalışmış olmak,

3) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolar için toplamda en az 10 yıl, 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için toplamda en az 8 yıl hizmet süresi bulunmak,"

...

f) Uzman ve sivil savunma uzmanı kadrosuna atanabilmek için;

1) Dört yıllık yüksekokul veya fakültelerden veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az dört yıl veya koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, çözümleyici, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen kadroları ile en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl çalışmış olmak,

3) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolar için toplamda en az 10 yıl, 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için toplamda en az 8 yıl hizmet süresi bulunmak, ..." hükmü,

"Zabıta ve itfaiye personeli" başlıklı 20 nci maddesinde, "(1) Zabıta ve itfaiye personelinin görevde yükselme işlemleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Zabıta ve itfaiye personelinin bu Yönetmelik kapsamındaki görevde yükselmeye tabi kadrolara atanmalarında unvan denklikleri esas alınır. Zabıta ve itfaiye personelinin;

...

d) Zabıta memuru ve itfaiye eri kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan kadrolar ile daha alt düzeydeki diğer kadrolara, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. ..." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 11/04/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliği ile belediye zabıta teşkilâtının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları, zabıta memurlarının nitelikleri, görevde yükselme ve mesleki eğitimleri, kıyafetleri ile çalışma usul ve esasları düzenlenmiştir. Gerek zabıta teşkilatı ve gerekse itfaiye teşkilatı için belediyelerin diğer personelinin ayrı olarak “özel bir görevde yükselme sistemi” benimsenmiştir. Bu görevde yükselme sistemi ilk işe alınmadan (yazılı veya sözlü ile uygulamalı sınav) başlayarak zabıta memuru, zabıta komiseri, zabıta amiri, zabıta şube müdürü şeklinde devam etmektedir.

Diğer kadrolardan zabıta ve itfaiye teşkilatı kadrolarına yapılacak naklen geçişler de yaş, nitelik ve sınav şartlarına bağlanarak kurulan kariyer sistemi güçlendirilmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 17 nci maddesi ile de zabıta daire başkanı ve zabıta müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalara ilişkin görevde yükselme şartları açıkça düzenlenmiştir.

Zabıta teşkilatında oluşturulan kariyer sisteminde kalmak istemeyen bir personelin öncelikle mezkûr 20 nci madde çerçevesinde belirlenen denk unvanlara naklen atanması gerekmektedir.

Belediye zabıta teşkilatında görev yapan personelin görevde yükselme sistemi ayrı bir şekilde Belediye Zabıta Yönetmeliğinde düzenlenmiş olup hizmet ihtiyaçları çerçevesinde bu personelin diğer kadrolara atanmasında gözetilecek unvan denklikleri ise yukarıda bahsi geçen 20 nci maddede belirtilmiştir. Ancak, kadrolar arasında unvan denkliği kurulması, daha önceki hizmet süresinin atanılan kadroda alt görev süresi olarak değerlendirileceği anlamına gelmemektedir.

Bir görevde "vekaleten" veya "görevlendirme" şeklinde geçen hizmet süresinin görevde yükselme sınavına girmek için aranılan hizmet süresinden sayılmaması, bu durumda olan kişiler açısından kazanılmış hakka dönüşmesinin önüne geçmektedir.

Bu itibarla, uzman kadrosu için açılacak görevde yükselme sınavına gireceklerin hangi kadrolarda çalışmış olmaları gerektiği sayma yoluna gidilerek belirlendiğinden zabıta memuru kadrosunda geçen hizmet süresinin uzman kadrosu sınavına başvuracaklar için aranılan şartlarda yer alan alt görevde çalışma süresinden çalışmış gibi kabul edilmesinin mümkün bulunmadığı, ayrıca uzman kadrosu için öğrenim durumunun dört yıllık yüksekokul veya fakülte mezunu olunması gerektiğinden ilgilinin uzman kadrosu için açılacak olan görevde yükselme sınavına başvuru yapamayacağı, ancak mezkûr Yönetmeliğin 20 nci maddesi kapsamında yer verilen kadro ünvanlarına naklen, sınavsız genel hükümlere göre atanabileceği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü